

Danmarks Apotekerforening

Kanonbådsvej 10 · Postboks 2181 · 1017 København K
Telefon 33 76 76 00 · Fax 31 73 28 04
apotekerforeningen@apotekerforeningen.dk · www.apotekerforeningen.dk

apotek

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

22-02-2011
MKA/MKA/4201/00001

Svar på høring over udkast til ændring af Sundhedsloven (IT-lovforslag)

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har den 10. februar 2011 udsendt udkast til forslag til Lov om ændring af Sundhedsloven i høring.

Forslaget har ifølge høringsbrevet til formål at understøtte sammenhæng i patientbehandling, høj behandlingskvalitet og patientsikkerhed gennem vidensdeling via udvidet adgang til offentlige registre og elektroniske patientjournaler m.v.

Det fremgår endvidere af lovforslagets almindelige bemærkninger, at forslaget har til formål at opfylde patienternes forventninger til sammenhængende behandlingsforløb, høj behandlingskvalitet og patientsikkerhed på tværs af sektorer.

Med forslaget foreslås på den baggrund en udvidelse af den kreds af sundhedspersoner, som kan indhente elektroniske helbredsoplysninger om patienter.

Den foreslåede udvidelse vil indebære, at der med enkelte undtagelser bliver parallelitet med hensyn til de sundhedspersoner, med lov nr. 534 af 26. maj 2010 om ændring af sundhedsloven, uden samtykke fik adgang til at foretage opslag i Lægemiddelstyrelsens elektroniske registre over patienters medicinoplysninger.

Der lægges i forslagens bemærkninger vægt på, at der er denne parallelitet, således at den persongruppe, der kan indhente helbredsoplysninger som udgangspunkt ikke er bredere, end den persongruppe, der kan indhente medicinoplysninger eller omvendt.

Ved den nævnte lovændring fik sygehusansatte farmaceuter og farmakonomer, der efter udpegning af sygehusledelsen af patient- og lægemiddelsikkerhedsmæssige grunde foretager medicingennemgang eller -afstemning, adgang til de oplysninger, der er registreret om patienten, når dette er nødvendigt for den pågældendes behandling af patienten. Der blev derimod ikke foretaget ændringer i vilkårene for apotekeres og apotekspersonalets adgang til oplysningerne i Lægemiddelstyrelsens registre. Apotekerne har adgang til oplysninger om ordinationer gennem apotekssystemerne, når oplysningerne er nødvendige for ekspedition af en ordination. Adgangen i øvrigt til medicinoplysning har apotekere og apotekspersonale siden etableringen af den Personlige Elektroniske Medicinprofil haft, men kun efter indhentelse af medicinbrugerens samtykke. Lovforslagets bemærkninger (side 13) bør tilrettes i overensstemmelse hermed.

Danmarks Apotekerforening er opmærksom på, at det foreliggende lovudkast vedrører adgangen til elektroniske helbredsoplysninger og ikke adgangen til medicinoplysninger.

Apotekerforeningen skal imidlertid opfordre til, at man udvider lovforslaget og benytter lejligheden til at lempe reglerne for apotekere og apotekspersonalets adgang til medicin-

oplysninger i PEM og FMK, således som foreningen tidligere og senest i forbindelse med høringssvar over udkast til bekendtgørelse om Lægemiddelstyrelsens elektroniske registrering af de enkelte borgers medicinoplysninger har opfordret til.

Apoteket er som leverandør af lægemidler og rådgivning om medicinanvendelse i kontakt med alle patienter, der som følge af deres behandling i sundhedsvæsenet skal have medicinsk behandling. Det er en central del af apotekernes opgave at sikre kvaliteten, sikkerhed og effekten af borgernes medicinanvendelse og medvirke til at forhindre et u hensigtsmæssigt lægemiddelforbrug hos den enkelte medicinbruger.

I den forbindelse er apotekernes adgang til oplysninger i Medicinprofilen/det Fælles Medicinkort afgørende. Ved opslag i Medicinprofilen kan apotekspersonalet sikre, at der ikke sker en overmedicinering/fejlmedicinering, f.eks. i tilfælde hvor flere forskellige læger udskriver medicin til den samme patient.

Apotekspersonalet kan ved opslag i receptserveren/Medicinprofilen medvirke til, at ikke-aktuelle/uhensigtsmæssige ordinationer bliver sorteret fra: På receptserveren sker der ikke en systematisk fjernelse af ordinationer på seponerede behandlinger, og bl.a. som følge af ændringer i lægemidlernes tilskudsstatus og dosisjusteringer ligger der ofte på receptserveren flere forskellige synonyme og analoge midler, som ikke længere bør være tilgængelige for patienten. I mange tilfælde er medicinbrugerne ikke selv klar over, hvad der er den korrekte aktuelle behandling, især da præparaterne som følge af substitution kan skifte navn og udseende fra gang til gang.

Sygehusansatte farmaceuter og farmakonomer gives uden samtykkekrav adgang til alle registrerede medicinoplysninger i Lægemiddelstyrelsens registre med henblik på at foretage medicingennemgang/medicinafstemning for konkrete patienter. Apotekerforeningen gør opmærksom på, at apotekerne tilsvarende har tilbud om at foretage medicingennemgang ved en uddannet farmaceut, idet medicingennemgangen indebærer identifikation og analyse af lægemiddelrelaterede problemer, vurdering af patientens medicinering, symptomvurdering, rådgivning om lægemidler, compliance og patientoplevede problemer samt evt. anbefaling af kontakt til læge eller andre sundhedsprofessioner. Adgangen til oplysningerne i Medicinprofilen/det Fælles Medicinkort er afgørende for at kunne få et overblik over og vurdere patientens aktuelle lægemiddelbehandling.

Apoteket kan desuden ved opslag i Medicinprofilen sikre, at medicinbrugerens forbrug af ikke-lægeordineret medicin (håndkøbsmedicin) hænger fornuftigt sammen med medicinbrugerens øvrige medicinering.

Da apotekerne i en del tilfælde ikke har direkte kontakt med medicinbrugeren, er det i disse tilfælde ikke umiddelbart muligt at indhente et udtrykkeligt samtykke. Det gælder, hvis der er tale om forsendelseskunder, udbringningskunder, eller kunder, der henter deres medicin på håndkøbsudsalg eller medicinudleveringssteder. Det gælder desuden en række patienter med et stort og blandet medicinforbrug, herunder personer der får dosis-pakket deres medicin og personer på plejehjem og i hjemmesygeplejen m.v., hvor behovet for en samlet medicinafstemning er stort.

På denne baggrund opfordrer Apotekerforeningen til, at kravet om samtykke som betingelse for, at apotekspersonalet har adgang til oplysninger i Medicinprofilen/det Fælles Medicinkort om udleveret medicin m.v., ophæves, således at apotekere og apotekspersonale har adgang til oplysninger, forudsat naturligvis at det i den konkrete situation har til formål at sikre kvaliteten, sikkerheden og effekten af medicinanvendelsen.

For så vidt angår adgangen til helbredsoplysninger bemærker Danmarks Apotekerforening, at apotekere og apotekspersonale i den almindelige daglige drift ikke har behov for disse oplysninger.

Adgangen til visse helbredsoplysninger kan imidlertid være relevante. Det gælder navnlig tilfælde, hvor den praktiserende læge indgår en aftale med det lokale apotek om, at apotekets farmaceut skal hjælpe lægen med en vurdering af fx polyfarmacipatienternes lægemiddelbehandling ved en medicingennemgang. Lægen kan ved et sådant samarbejde øge kvaliteten i lægemiddelbehandlingen ved at udnytte farmaceutens lægemiddelelertise til gavn for patientsikkerheden. Her vil det være relevant, at apoteksfarmaceuten har adgang til visse laboratoriedata fx patienten blodtryk samt medicinlisten for at vurdere, om patienten får fx den rette dosering i forhold til blodtrykket. Det vil være en barriere for en gennemførelse af denne ydelse, at patientens samtykke på forhånd skal indhentes.

Patientjournalen indeholder mange personfølsomme oplysninger, som apoteksfarmaceuten ikke har behov for i forbindelse med den nævnte medicingennemgang. Den foreslåede adgang til oplysningerne vil derfor hensigtsmæssigt kunne opnås ved, at det udtrykkeligt tillades lægen at videregive laboratoriedata som fx blodtryks-, blodsukkerværdier samt kolesteroltal og medicinliste til apoteksfarmaceuten, der – som konsulent for lægen – foretager medicingennemgang efter aftale mellem lægen og apoteket.

Danmarks Apotekerforening foreslår på den baggrund af sundhedslovens regler om videregivelse af helbredsoplysninger udformes, så denne udveksling af oplysninger kan ske uden forudgående indhentelse af samtykke.

Med venlig hilsen

Dan Rosenberg Asmussen